

[בס"ד. יו"ד שבט, ה'תש"כ*]

אסתליק יקרי' — דבשווה דירה — כל עצמותו¹
מאמר הבעש"ט שלא עניוות כזו (תוי"י עקב קע, ב)²
היושבת בגנים ג"פ: ג"ע, בתכנ"ס, בגולה { האמצעי אינו נוגע
חברים ג"פ: נשמות בג"ע, בני"י, מלה"ש³ } כאן ונשמט
הפעולה בכ"ד מגעה"ע מלה"ש אלק' שבחילוקי דרגא — ולא
סוכ"ע⁴

הה"מ⁵ (או"ת אגדות. בים נדמה כו' נז, ב')
ביצי"מ⁶ לצבאותם גלוי בשביל גילוי אלקות ושם זה ל"נ בתורה
רק ע"י הנביאים. והוא חילוק עיקרי ע"פ אדה"ז (תו"א בא

(אלא רק פי' הא' והג'), ולכן נשמט
(התחלת פ"ג).
4) הפעולה (של העבודה למטה) בכל
דרגא — בג"ע העליון, במלאכי השרת —
לפי ענינה, היא מבחי' האלקות שבאה
בחילוקי דרגות — ממכ"ע, ולא סוכ"ע
(המשך פ"ג).
5) תורת הרב המגיד באור תורה על
אגדות חז"ל — בים נדמה להם כבחור
ובסיני נדמה להם כזקן (המשך פ"ג).
6) בדפוס לובלין תרל"ד (בהוצאת קה"ת
— סימן תב (צט, ד)).
7) בפ"ד, מקשה על מ"ש ביצי"מ הוציא
הוי' את בני"י על צבאותם, דלכאורה, כיון
שענין הגאולה קשור עם גילוי אלקות, היו
בני"י צריכים להקרא באופן המתאים לבחי'
האור שנמשך ע"י שמותיו ית' שנתגלה בזמן
זה — שזהו הגילוי דשם הוי', ולמה נקראו
בשם צבאות, שלא נתגלה בתורה, אלא רק
ע"י הנביאים. והחילוק ביניהם הוא חילוק
עיקרי, כמובן ע"פ ביאור אדה"ז בתו"א פ'
בא (ששם צבאות הוא בכי"ע, בניגוד לשאר
השמות שהם באצילות).

* הרשימה שלפנינו — נעתקה מגוכתי"ק
אדמו"ר זי"ע — ראשי פרקים למאמר ד"ה
באתי לגני דיו"ד שבט ה'תש"כ.
1) הלשון "יקרא" (דקוב"ה) מורה על
יוקר האור, לא אור פרטי, אלא אור שנמשך
בשורה לכולהו עלמין, וזהו ענין דירה
בתחתונים, שבדירה נמצא הדר בכל עצמותו
(פרק א' במאמר).
2) תורת הבעש"ט (בספר תולדות יעקב
יוסף) אודות שלילת ענוה שלא במקומה —
שמצד שפלותו אינו מאמין שיכול לתקן
למעלה ולמטה כו' (פ"ב).
3) יש ג' פירושים ב"גנים": (א) גן עדן
(התחתון והעליון), (ב) בתי כנסיות, (ג)
(הפזורה) בגולה (ורועה בגנים של אחרים).
ובהתאם לכך יש ג' פירושים ב"חברים":
(א) נשמות בג"ע (שמקשיבים לתורה ותפלה
של הנשמות למטה), (ב) בני"י (כפי
שיושבים בבתי כנסיות ובתי מדרשות), (ג)
מלאכי השרת (שמקשיבים לתורה ותפלה
של בני"י שנמצאים בגולה ועומדים בנסיון
כו').
וכאן (במאמר זה) לא נוגע פירוש האמצעי

ביתר⁸ ביאור ע"פ אדהאמ"צ שם: שם העצם התואר הפעולה
בימי משה בטל⁹

צבא¹⁰ ג' פי' זמן ימים יוצרו למעשה המצות צ"ל ימים דוקא
ומפרש הצ"צ (תלים עה"פ קלט, טז סה"י) דבמצות אפ"ל פניות מע"ט
דוקא פעולת ריגלות רחיצה ע"י התפלה תמיד ש"ש ביה"ע

מזככים את העולם דלא כמציאות הנראה¹²

וכמאמר¹³ מהר"ש בש"ק לאחר הברמ"ל או"ת מחייהו גם בעוה"ז
עד שאינו דומה מאור פניו כו'

עלמא¹⁴ אמאי קאי כו' יהש"ר דוקא

זמן¹⁵ מוגבל דוקא אחד בהם למען דעת פר"ת א"ע בעוה"ז מזה

— באור

(11) סעיף ה — בהוצאת קה"ת תשי"ג
(בהוצאות שלאח"ז — ס"ו).

(12) ע"י עבודת הביורים מזככים את
העולם שלא יהי' כפי שמראה את עצמו
למציאות כו' (התחלת פ"ו).

(13) וכמאמר אדמו"ר מהר"ש בש"ק לאחר
הברית מילה של בעל ההילולא, בפירוש
מארז"ל אור תורה מחייהו, שמחייהו גם
בעוה"ז בהיותו מלובש בגוף, עד שאינו
דומה מאור פניו כו', והיינו, שניכר הפעולה
והשינוי שנעשה בעולם (המשך פ"ו).

(14) במאמר אדמו"ר מהר"ש הנ"ל מבאר
מארז"ל "עלמא אמאי קאים כו' איהא שמי'
רבא דאגדתא" (שם).

(15) ביאור הדיוק ש"צבא" הוא "זמן
מוגבל" דוקא, ושם פועלים שיהי' "לו אחד
בהם". ויובן ע"פ ביאור כ"ק אדמו"ר
(מהורש"ב) נ"ע בד"ה למען דעת תר"פ,
שהענין ד"אין ערוך לך" הוא "בעולם הזה"
דוקא, ומזה יודעים שכן הוא גם בהאור (פ"ז).

(8) ויובן ביתר ביאור — ע"פ ביאור
אדמו"ר האמצעי שם (כפ' בא), שהחילוק
בין שאר השמות לשם צבאות הוא ע"ד
החילוק שבין שם העצם לשם התואר ושם
הפעולה (המשך פ"ד).

(9) כלומר: שבימי משה הי' שם צבאות
בטל וטפל לשם הוי' — "צבאות הוי'", ולא
שם בפני עצמו (ראה תו"ח שם קטו, ב).

(10) ב"צבא" (צבאות לשון צבא) יש ג'
פירושים, וא' מהם — לשון זמן מוגבל,
שזהו"ע ד"ימים יוצרו", והיינו, שבשביל
מעשה המצוות צריך להיות "ימים" ("בא
בימים") דוקא. וכפי שמפרש הצ"צ
(ברשימתיו לתהלים עה"פ), שבקיום המצוות
(ע"י הנשמה המלובשת בגוף) אפשר שיהיו
פניות (ולכן צריך להשתדל שיהיו "מעשים
טובים" דוקא), ולכן צ"ל ענין של רחיצה,
ע"י התפלה, שהיא עבודת היום, להיותה
כנגד קרבן תמיד של שחר ושל בין הערביים
(פ"ה).